

Årsberetning 2022

Gerd Helene Farstad

Lebesby kommune

1. Innledning

Årsberetningen er en redegjørelse fra rådmannen som presenterer og analyserer kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultatet og finansiell stilling. Fremstillingen skal hjelpe leserne til å kunne vurdere kommunens historiske og fremtidige utvikling. Årsberetningen er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet, og er hjemlet i kommunelovens § 14-7.

Årsregnskapet skal være avlagt innen 22. februar i året etter regnskapsåret, og årsberetningen skal avlegges innen 31. mars samme år. Regnskapet til Lebesby kommune ble avlagt 10.02.23.

Regnskapet består av driftsregnskapet, investeringsregnskapet, balanseregnskapet, obligatoriske oppstillinger og noteopplysninger. Årsberetningen skal avleveres av rådmannen og vedtas av kommunestyret selv, senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

2. Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser

Mer til vertskommunene – havbruk og vindkraft

Signalene fra regjeringen er at vertskommunene som legger til rette for havbruk og vindkraft skal få bedre uttelling enn i dag. For oss vil det i så fall ha en positiv effekt på kommune-økonomien, da vi har både havbruk og vindkraft i vår kommune. Det er potensiale for og søknader om, mer av begge deler.

Offentlige utvalg

Regjeringen har nedsatt to offentlige utvalg som utreder temaer som kan ha store betydninger for kommunen. Inntektssystemutvalget som skal se på fordelingen av inntekter mellom kommunene, og generalistkommuneutvalget skal se på om det i fremtiden skal være slik at alle kommunene har ansvar for alle kommunale tjenester, eller om de større kommunene skal ha flere oppgaver enn de små.

Rammebetingelser

Rammene som er gitt kommunene for 2023 er basert på en mye lavere prisvekst enn det som er reelt. Regjeringen har varslet at det vil komme en økning til offentlig sektor i revidert nasjonalbudsjett. Hvordan dette vil slå ut er usikkert. Med den høye prisveksten vil vi nok også få et lønnsoppgjør som er høyere enn det har vært de siste årene, og sannsynligvis høyere enn det som er budsjettet for i 2023.

3. Forhold av betydning for økonomisk utvikling

Folketall

De forhold som har størst betydning for kommunens inntekter er folketallsutviklingen. Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolknings-sammensetning.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

I 2022 gikk innbyggertallet i kommunen opp med 5, og innbyggertallet pr. 31.12.22 var 1226. Dette er en oppgang på 0,4 %, mens Troms og Finnmark hadde en oppgang på 0,3 % (+733 innbyggere). Finnmark hadde en nedgang med 17 innbyggere. 19 kommuner i fylket hadde vekst i folketallet i 2022, og de skyldes i hovedsak økt innvandring som følge av krigen i Ukraina. Størst prosentvis nedgang i folketallet var det i Måsøy og Kvænangen.

Endring i folketallet i 2022 fremkommer slik:

▪ Innbyggertall 01.01.	1221	
▪ Fødte	8	
▪ Døde	- 25	
▪ Innflyttinger	80	(herav 25 fra utlandet)
▪ <u>Utflyttinger</u>	<u>- 58</u>	(herav 13 til utlandet)
▪ <u>Innbyggertall 31.12.</u>	<u>1226</u>	

Med utgangspunkt i innbyggerne og deres behov, skal infrastruktur utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne. Det er første gang på mange år at folketallet går opp istedenfor ned, og det er positivt.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i folketallet i Lebesby kommune fra 31.12.17 til 31.12.22.

År	2022	2021	2020	2019	2018	2017
0 - 5 år	52	51	56	58	69	70
6 - 15 år	113	112	119	128	132	139
16 - 66 år	806	796	839	847	875	898
67 år og eldre	255	262	257	257	252	242
Totalt	1226	1221	1271	1290	1328	1349

(SSB)

Folketallet har gått ned hvert år fra 31.12.17 til 31.12.21, og i denne perioden er det blitt 128 færre innbyggere. I 2022 gikk det opp med 5 personer, og vi har økning i «aldersgruppen 0 – 66 år», mens fra 67 år og opp er innbyggertallet gått ned. Flyktninger fra Ukraina er nok grunnen til befolknings-tilveksten.

Lebesby kommunes største utfordring er å sikre et stabilt folketall med vekst, samt sikre tilgangen til kvalifisert arbeidskraft, og vi trenger flere unge mennesker i produktiv alder.

Premieavvik

Lebesby kommune har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK), som sikrer tariffestet pensjon for de ansatte.

Premieavvik er definert som differansen mellom innbetalt pensjonspremie til pensjonskassene fratrukket pensjonskassenes pensjonskostnad (utbetaling til pensjonærene). Dersom betalt pensjonspremie overstiger pensjonskostnaden får vi et positivt premieavvik, som inntektsføres i sin

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

helhet det året det oppstår. Dette akkumulerte premieavviket skal imidlertid utgiftsføres (evt. inntektsføres) med like deler over 7 år. Premieavviket som oppsto i perioden 2012 – 2013 skal utgifts- eller inntektsføres over 10 år.

I 2022 har vi inntektsført et premieavvik på kr. 6 603 186,-, mens vi har utgiftsført akkumulert premieavvik med kr. 3 718 035,- (fra tidligere år). Altså en netto inntekt på kr. 2 885 151,-, dvs. at pensjonsgjelda er økt med dette beløpet.

Akkumulert premieavvik (KLP og SPK) pr. 31.12.22 er kr. 20 457 549,- (skal utgiftsføres). Pensjonsgjelden øker.

I 2021 fikk vi en ekstraordinær tilbakeføring til premiefondet på kr. 11 332 211,- som følge av at avsetningskravet til fremtidige alderspensjoner er redusert. Dette kan kun brukes til betaling av pensjonspremie. Pr. 31.12.22 har vi ikke brukt av disse midlene.

Renter

Renten er også en avgjørende faktor for Lebesby kommune. Økte renteutgifter vil direkte påvirke kommunens driftsnivå og handlefrihet i negativ retning, da kommunen binder opp en del av driftsinntektene til kapitalutgifter. 8,53 % av driftsinntektene bindes opp til kapitalutgifter (renter og avdrag) i 2022 – ca. 20,7 mill.kr. Det er 3,2 mill.kr. mer enn i 2021, og det kan påvirke vårt driftsnivå på sikt.

Andre kommunale utfordringer

- Kommunen har et vedvarende press på helse- og omsorgstjenestene. For å møte dette er nye løsninger som velferdsteknologi, aktiv bruk av omsorgstrappen og et differensiert tilbud avgjørende. Kommunen mangler heldøgns bemannede omsorgsboliger i omsorgstrappen, som igjen gir økt press på sykehjemmet og øvrige omsorgstjenester.
- Helse- og omsorg har vært preget av utfordringer 1. halvår 2022, hvor det har vært svært mye arbeid knyttet til covid-19 og vaksinasjonsprogram, samt atomberedskap med rutiner, prosedyrer, planer og endrede arbeidsmetoder pga. pandemien. Med marginal grunnbemanning og svært lav terskel for å være hjemme med luftveissymptomer (forebygging koronasmitte), blir tjenestene mer sårbar i forhold til personalressurser.
- Det er fortsatt utfordrende å rekruttere til spesialstillinger innenfor helse, samt sykepleiere og helsefagarbeidere.
- Skole, barnehage og voksenopplæring har fortsatt svært store vansker med rekruttering, både til faste stillinger og vikariat. Dette er en av de største truslene for tjenestetilbudet i skole og barnehage.
- Det er et høyt aktivitetsnivå når det gjelder utvikling av tilbud for barn, unge og voksne. Dette gjør at det er nødvendig å styrke kulturavdelingen i forhold til årsverk, for å redusere belastningen på leder og øvrige ansatte.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

- Kulturbygg som kino, idrettshall og svømmehall bør renoveres og oppgraderes til dagens standard.
- Innretningen på havbruksmidler, eiendomsskatt på vannkraftverk og konsesjonskraftsinntektene, er slik at disse inntektene vil variere fra år til år.
- Stabilt folketall med vekst, samt sikre tilgangen til kvalifisert arbeidskraft. I tillegg trenger vi flere unge mennesker i produktiv alder.

4. Økonomisk utvikling

Handlingsregler

I følge kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Begrunnelsen for dette er å framheve kommunestyrets ansvar for en langsiktig økonomiforvaltning.

Kommunestyret vedtok i oktober 2018 handlingsregler som det skal styres etter og rapporteres på.

Lebesby kommune har følgende handlingsregler:

- Netto driftsresultat bør over tid ligge på 2 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfondet bør over tid tilsvare minimum 15 % av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld bør over tid ikke overstige 100 % av brutto driftsinntekter.
(Definisjon av netto lånegjeld: langsiktig lånegjeld eks. pensjonsforpliktelser minus «havnelån» minus startlån Husbanken.)

Handlingsregel	Mål	Status 2022	Status 2021
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2 %	7,41 %	1,59 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	15 %	35,35 %	31,02 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	100 %	108,95 %	96,38 %

I 2022 har vi nådd to mål, men målet for netto lånegjeld greide vi ikke. Det står at målene over tid skal være slik de er vedtatt, så man bør se hvordan tallet utvikler seg over flere år, og ikke kun et år. De ulike handlingsreglene kommenteres i analysene som følger.

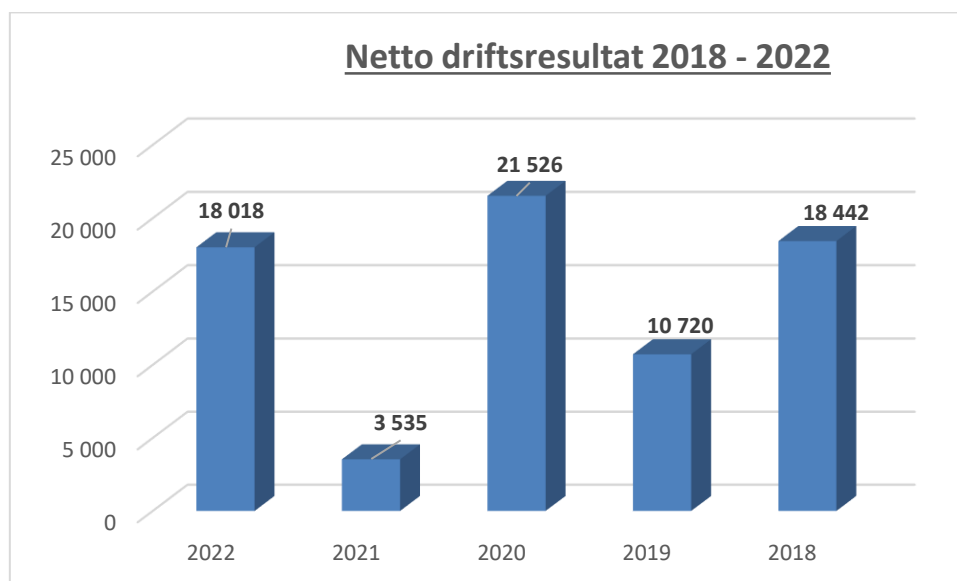
Netto driftsresultat

Oversikten viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene de siste 5 år. Over tid vil det være en forutsetning at de løpende driftsinntektene er tilstrekkelig til å dekke de løpende driftsutgiftene og forhindre at kommunens verdier forvitrer (generasjonsprinsippet). Et driftsoverskudd vil også kunne finansiere investeringer og dermed redusere behov for låneopptak.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

	2022	2021	2020	2019	2018
Netto driftsresultat	18 018	3 535	21 526	10 720	18 442
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	7,41%	1,59%	9,64%	4,96%	8,39%

Kommunestyret har vedtatt at Lebesby kommune over tid skal ha et netto driftsresultat som er minst 2 % av brutto driftsinntekter, og det måltallet var 7,41 % i 2022. Driftsinntektene økte mer enn driftsutgiftene. Det var budsjettert med et betydelig lavere netto driftsresultat i 2022, men pga. bl.a. økte havbruksinntekter, økt skatteinngang og rammetilskudd, lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp, økt inntekt sommer- og vintervedlikehold fylkeskommunale veier og høyere premieavvik enn budsjettert, så ble det mye bedre.

Tall i 1000 kr.

Som man ser av diagram ovenfor, så er det betydelige svingninger i netto driftsresultat fra 2018 – 2022. Dette skyldes i stor grad varierende utbetaling fra havbruksfondet:

- 2018 13,1 mill.kr.
- 2019 5,5 mill.kr.
- 2020 11,4 mill.kr.
- 2021 6,2 mill.kr.
- 2022 14,3 mill.kr.

Det har vært svært vanskelig å vite hvor mye man skal budsjettere med i havbruksmidler, samt at disse midlene kommer på slutten av året.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

Disposisjonsfond i % av driftsinntektene sier noe om hvilket handlingsrom kommunen har. For å kunne takle uforutsette hendelser er det viktig at kommunen har en viss reserve i form av

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

disposisjonsfond. Disposisjonsfondet kan også brukes om egenandel i ulike prosjekter og egenandel investeringer.

	2022	2021	2020	2019	2018
I % av brutto driftsinntekter	35,35 %	31,02 %	29,84 %	20,13 %	16,35 %

Kommunestyret har vedtatt at Lebesby kommune skal ha et disposisjonsfond som er minst 15 % av brutto driftsinntekter, og nå har vi over dobbelt så mye stående på disposisjonsfond. Dette er positivt, da vi har store investeringer i årene fremover, og disposisjonsfondet kan brukes som egenfinansiering.

Kommunen har et akkumulert premieavvik (framtidige pensjonsutgifter som vil belaste regnskapet utover ordinær premieøkning – utjevning over 7 år) på 20,5 mill.kr., og pensjonsgjelden bare øker. Mange kommuner har vedtatt at disposisjonsfondet skal dekke dette, slik at man sikrer et jevnt tjenestenivå, selv om belastningen av disse pensjonsutgiftene stiger. Det er blitt en vanlig tommelfingerregel at kommunen bør ha et disposisjonsfond på 10 % av driftsinntektene, etter at premieavvik pensjon er trukket fra. Om vi trekker ut midler til dekning av premieavvik pensjon, så er vi likevel innenfor kommunens handlingsregel på 15 % fra 2020 – 2022.

Tall i hele 1000.

Fra 2020 skal mer-/mindreforbruk føres mot disposisjonsfond før regnskapet avsluttet, jfr. ny regnskapsforskrift. Det vil derfor ikke lengre være noe merforbruk som kommunestyret skal finne dekning for (forutsatt at det er tilstrekkelig midler på disposisjonsfondet) eller mindreforbruk som kommunestyret skal disponere. I 2022 avsatte vi kr. 16 132 302,- mer til disposisjonsfondet enn budsjettert, samt at vi ikke brukte noe av det som var budsjettert av disposisjonsfond – kr. 10 822 700,-.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld anses å være det målet som gir best uttrykk for den gjelden som må dekkes av kommunens ordinære inntekter.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

	2022	2021	2020	2019	2018
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	108,95 %	96,4 %	86,2 %	89,6 %	89,1 %

Langsiktig lånegjeld har økt mye fra 2020 til 2022, og det skyldes store låneopptak i forbindelse med totalreovering av Kjøllefjord skole.

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, viser om kommunen har pådratt seg for stor renterisiko. Vedtatt handlingsregel sier at netto lånegjeld over tid ikke bør overstige 100 % av brutto driftsinntekter. I 2022 er måltallet på 108,95 %, og det er en negativ trend. Vi har store låneopptak i forbindelse med reovering av Kjøllefjord skole. Vi binder opp nesten 10 % av driftsinntektene til kapitalutgifter, og dette tallet vil stige når renten øker.

5. Årets resultat

Drift

Lebesby kommune har avlagt driftsregnskapet for 2022 i balanse pga. av de nye regnskapsreglene.

Årets budsjettavvik før strykninger	-21 367 232
Strykning av bruk av disposisjonsfond (hele budsjettet)	10 822 700
Strykning av overføring til investering (del av budsjett)	-5 587 770
Avsatt til disposisjonsfond (mer enn budsjettet)	16 132 302
Avvik	-

Vi brukte ingenting av disposisjonsfondet, men vi avsatt mer enn budsjettet til dette fondet, og det gjorde at disposisjonsfondet økte. Dessuten overførte vi mindre enn budsjettet til investering, pga. det som står i økonomireglementet om rekkefølgen på finansiering. Grunnen til strykningene (mindreforbruk) er økte havbruksinntekter, økt skatteinngang og rammetilskudd, lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp, økt inntekt sommer- og vintervedlikehold fylkeskommunale veier og høyere premieavvik enn budsjettet.

Resultat på VAR-sektorene	Bruk av fond 2022	Fond pr. 31.12.22	Akk. underskudd 31.12.22
Vann (overskudd)	6 387	-	6 387
Kloakk (underskudd)	-326 362	-	-326 362
Feiing (underskudd)	-176 228	-	-176 228
Slam (underskudd)	24 252	-	-144 894
Renovasjon (underskudd)	-122 836	-	-969 495
	-594 787	-	6 387
			-1 616 979

I k-sak 29/22 vedtok kommunestyret å avskrive akkumulert underskudd pr. 31.12.21 på vann og avløp med henholdsvis kr. 1 115 923,- og kr. 1 870 096,-. I 2021 ble akkumulert underskudd feiing avskrevet.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

Akkumulert underskudd var-sektoren skal dekkes inn via avgiftene i løpet av 3 – 5 år, og nå begynner det å bli betydelige beløp, spesielt på renovasjon. Når det gjelder renovasjon og slam, så kan ikke kommunestyret avskrive dette underskuddet, her må avgiftene økes eller utgiftene reduseres.

Investering

Investeringsregnskapet ble avsluttet i balanse. Investeringsregnskapet besto av 18 investeringer, der 2 ikke er påbegynt, samt kjøp av aksjer og andeler.

Tall i hele kroner	Regnskap	Revidert bud.	Avvik
	2022	2022	
Avfallsplass Lebesby	113 000	276 000	-163 000
Biler helse	778 000	780 000	-2 000
Dagsturhytta	329 000	329 000	-
Flytebrygge m.m. Kjøllefjord	130 060	-	130 060
Galgeneset barnehage	646 430	1 250 000	-603 570
Hjullaster teknisk	-	1 875 000	-1 875 000
IKT	672 975	919 000	-246 025
Kai Friarfjord	-	500 000	-500 000
Kino - ventilasjon	993 007	1 200 000	-206 993
Kjøllefjord helsesenter	1 102 182	875 000	227 182
Kjøllefjord skole	58 995 742	62 500 000	-3 504 258
Kommunale veier	2 141 673	2 500 000	-358 327
Lebesby oppvekstsenter	550 424	1 250 000	-699 576
Parkering Dyfjord	1 509 714	975 000	534 714
Rådhus	-175 990	-176 500	510
Vann og avløp Kjøllefjord	4 750 844	5 250 000	-499 156
Vann og avløp Lebesby	105 112	300 000	-194 888
Vann og avløp Veidnes	696 519	550 000	146 519
Investering i varige driftsmidler	73 338 692	81 152 500	-7 813 808
Aksjer Midt Finnmark Dyreklinikk AS	40 000	40 000	-
Egenkapitaltilskudd KLP	542 693	542 700	-7
Investering i aksjer og andeler	582 693	582 700	-7
Sum investeringsutgift	73 921 385	81 735 200	-7 813 815

Det er brukt kr. 7 813 815,- mindre enn budsjettert på investeringer, og det meste skyldes forskyvninger mellom 2022 og 2023.

Følgende investeringer ovenfor er ikke ferdigstilt i 2022, og vil bli videreført i 2023:

- ✓ Hjullaster teknisk
- ✓ Prosjektering Galgeneset barnehage
- ✓ Prosjektering Lebesby oppvekstsenter
- ✓ Kino - ventilasjon
- ✓ Kjøllefjord helsesenter - ventilasjon
- ✓ Kjøllefjord skole
- ✓ Møterom helse
- ✓ Kai Friarfjord
- ✓ Kommunale veier
- ✓ Parkering Dyfjord
- ✓ Vann og avløp Kjøllefjord

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

- ✓ Vann og avløp Lebesby
- ✓ Vann og avløp Veidnes

Sum investeringsutgift er kr. 73 921 385,- i 2022. Av dette er kr. 58 280 980,- finansiert med lån - ca. 78,9 %, og resten er finansiert med tilskudd fra fylket, momskompensasjon, salg av aksjer m.m. og overføring fra drift (mest bruk av disposisjonsfondet).

6. Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

I henhold til kommuneloven § 14-7 pkt. b, så skal vi redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

1. Handlingsmålene – det var avvik på langsiktig lånegjeld. Viser til kommentar under pkt. 4.
2. Det ble budsjettet med kr. 200 000,- til miljøtiltak, men dette er ikke brukt. Det er gjennomført strandrydding i regi av «Salt Lofoten» med eksterne aktører, men uten kommunal egenandel.
3. Prosjektstilling Laksefjord ble vedtatt videreført ut 2022, men prosjektmedarbeider sluttet 30.06.22.
4. Tilskudd til flytebryggeløsning Trollbukta er ikke utbetalt. De har ikke bedt om utbetaling.
5. Hjertekomprimator er ikke kjøpt, da vi ble frarådet av fagpersonell å gå til innkjøp av det. Det kan få fatalt utfall ved feil bruk.

Andre avvik kommenteres under.

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 1. ledd:

Vi har ca. 16 mill.kr. mer i generelle driftsinntekter, og det skyldes økt overføring fra havbruksfondet, økt tilskudd bosetting av flyktninger, samt økt skatteinntang og rammetilskudd. Renteutgiftene ble ca. 443 000,- lavere enn budsjettet, mens renteinntektene ble kr. 510 000,- høyere enn budsjettet.

Overføringen til investering ble kr. 5 587 770,- lavere enn budsjettet. Årsaken til det er at økonomireglementet sier at man skal bruke lån før overføring fra drift. Vi har ikke brukt av disposisjonsfondet (budsjett 10 822 700,-) og vi har avsatt 16,1 mill.kr. mer enn budsjett til disposisjonsfondet, og det skyldes de nye regnskapsreglene. Vi skal ikke avslutte med mindreforbruk. Avsetning og bruk av bundne fond er vanskelig å budsjettere, da man som regel ikke vet før årets slutt hva man må avsette m.m.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 2. ledd:

Ramme		Regnskap 2022	Revidert budsjett	Avvik	Regnskap 2021
1	Sentrale styringsorgan	37 602 166	40 558 167	-2 956 001	33 465 067
2	Oppvekst/opplæring	34 930 646	34 236 521	694 125	34 204 482
3	Helse/omsorg/barnevern/sosial	56 394 539	57 259 845	-865 306	58 321 433
5	Teknisk	7 915 668	10 758 952	-2 843 284	12 712 704
8	Skatt og rammetilskudd	-3 410 785	-3 300 000	-110 785	-1 477 607
9	Renter/avdrag mv.	-1 793 683	-1 777 700	-15 983	-192 686
	Totalt	131 638 551	137 735 785	-6 097 234	137 033 393

Årsakene til avvik mellom regnskap og budsjett er i hovedsak:

Ramme 1. Her er det brukt ca. 3 mill.kr. mindre enn budsjettet, og avvikene fremkommer slik:

- Pensjonsutgiften er 1,3 mill.kr. lavere enn budsjett. Dette skyldes at «netto» premieavvik ble høyere enn budsjettet (inntekt).
- Næringsadministrasjon har brukt kr. 362 000,- mindre enn budsjett. Det var budsjettet med prosjektstilling Laksefjord ut 2022, men prosjektmedarbeider sluttet 30.06.22.
- Det er brukt kr. 140 000,- mindre enn budsjettet til reguleringsplan Breivika.
- I f-sak 89/22 ble det innvilget likviditetslån til Stiftelsen Foldal, og dette skulle innbetales innen 15.12.22. Pengene ble ikke tilbakebetalt før i 2023, så derfor måtte lånet utgiftsføres i 2022, og det ble en økt utgift.
- Vi får avvik på ansvar fond-næringsutvikling, da bruk og avsetning til fond fremkommer i bevilgningsoversikt § 5-4 1. ledd.

Ramme 2. Her er det brukt ca. kr. 694 000,- mer enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:

- Kjøllefjord skole har brukt 1,2 mill.kr. mer enn budsjett, og det skyldes spesialundervisning. Flere barn med behov kom til i 2022.
- Gratis skolelunch var ikke budsjettet med.
- Merkostnad til Losa, da kommunen garanterte for å opprettholde tilbudet.
- Økte lisenser IKT for hele oppvekst.
- PP-tjenesten har brukt kr. 311 000,- mindre enn budsjett. Pga. vakanse i stilling i 2022 ble refusjonskravet lavere.
- Kulturskolene har brukt kr. 210 000,- mindre enn budsjett, og årsaken er mangel på kulturskolelærere og at de ikke har fått til workshops slik de ønsket.
- Økt tilskudd oppfølgingsordning, vikarordning osv.

Ramme 3. Her er det brukt ca. kr. 865 000,- mindre enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:

- Fysioterapitjenesten har brukt kr. 259 000,- mindre enn budsjett, og det skyldes at en ansatt har hatt permisjon og det ble ikke satt inn vikar.
- Det var budsjettet med kr. 120 000,- til hjertekomprimator, men etter sterke anbefalinger fra fagfolk, så gikk man bort fra dette.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

- Rus- og psykiatritjenesten har brukt kr. 513 000,- mindre enn budsjett. Dette er tilskudd fra Finnmarkssykehuset og Statsforvalteren, som ikke var budsjettert med.
- Økonomisk sosialhjelp er kr. 890 000,- lavere enn budsjett. Storfamilier som har mottatt sosialstønad tidligere har flyttet fra kommunen, samt at noen er gått over til andre ytelser.
- Nordkyn legetjeneste har brukt kr. 237 000,- (vår andel) mer enn budsjett, og det skyldes innleie av vikarleger pga. vakanser.
- Både på hjemmebasert omsorg Laksefjord, Kjøllefjord sykehjem og botiltak B har det vært vakante stillinger og lite tilgang til vikarer, og dette medfører utbetaling av overtid utover budsjett.

Ramme 5. Her er det brukt ca. 2,8 mill.kr. mindre enn budsjettert, og de største avvikene fremkommer slik:

- Tilskudd på 1,5 mill.kr. til flytebyggeløsning Trollbukt er ikke utbetalt.
- Vannavgiften ble høyere enn budsjett (inntekt).
- Ca. 1 mill.kr. lavere på kommunale veier. Kommunen «utfører» sommervedlikehold og brøyting for fylkeskommunen, og det har ikke vært så store kostnader, i forhold til inntektene.

Bevilgningsoversikt investering § 5-5 1. og 2. ledd:

Det er brukt 7,8 mill.kr. mindre enn budsjettert på investeringer, og det meste av beløpet er forskyvninger mellom 2022 og 2023, jfr. oversikt pkt. 5.

Hjullaster ble bestilt i 2021, men vi får den ikke før i 2023, så derfor avvik på 1,875 mill.kr.

Parkering Dyfjord er ca. 0,5 mill.kr. høyere enn budsjettert, og det skyldes at det gikk mer mengder enn beregnet.

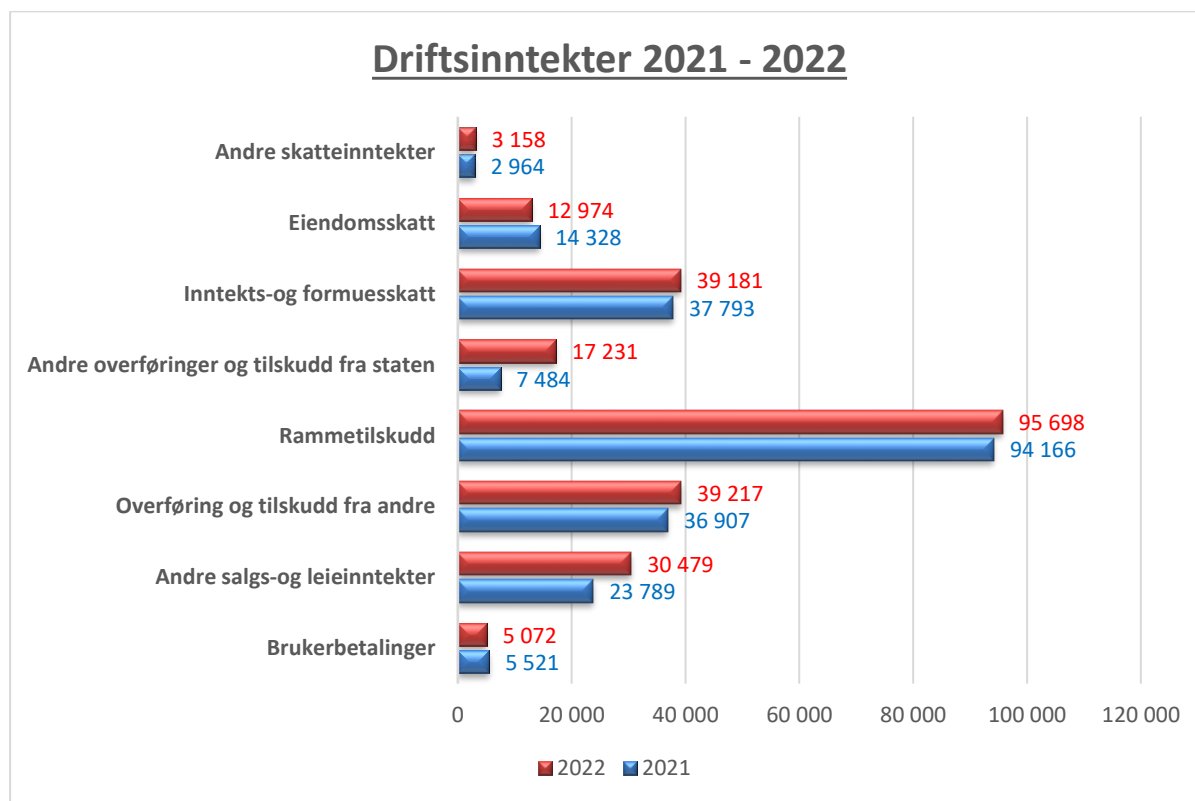
Det har vært flere reguleringer av investeringsbudsjettet i 2022, men likevel blir det noen avvik. På enkelte prosjekt er det vanskelig å si hvordan fremdriften blir, og noen prosjekt er det forsinkelser på. Når vi investerer mindre enn budsjettert, så vil også momskompensasjon og bruk av lån bli lavere enn budsjettert.

Avdrag på lån i Husbanken og innbetalte avdrag startlån skal være i balanse. Vi har avsatt kr. 305 188,- til fond, som skal innbetales ekstraordinært på lån i 2023.

Det er overført ca. 5,6 mill.kr. mindre fra drift til investering enn budsjettert. I p.k.t. 6.2.1 i økonomireglementet står det i hvilken rekkefølge de frie «inntektene» skal brukes, og overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet er det siste vi skal bruke, og derfor ble det brukt mindre enn budsjettert.

Økonomisk oversikt – drift (§ 5-6)

Driftsinntekter

Tall i 1000 kr.

Totale driftsinntekter i 2022 var om lag 243 mill.kr., og dette er 20 mill.kr. mer enn i 2021, og 27,9 mill.kr. mer enn budsjettet. Dette skyldes økte frie inntekter (skatt og rammetilskudd), mer fra havbruksfondet, sykepenger, tilskudd flyktninger, økte inntekter kommunale veier og økte inntekter vann.

Som diagrammet over illustrerer er det fremdeles frie inntekter (skatt inkl. naturressursskatten og rammetilskudd) som utgjør den største delen av kommunens inntekter. Vi fikk 4,6 mill.kr. mer enn budsjettet. Til sammen utgjør disse postene 137 mill.kr. av kommunens inntekter – 56,5 %. Dette er 3,6 % lavere enn i 2021.

Andre direkte og indirekte skatter er konsesjonsavgift og naturressursskatt. Vi har fått inn 2,4 mill.kr. mer enn budsjettet. Det er fordi naturressursskatten var budsjettet på rammetilskudd.

Andre overføringer og tilskudd fra staten er tilskudd fra havbruksfondet, rentekompensasjon og tilskudd bosetting. Vi har fått 11,3 mill.kr. mer enn budsjett, og det er fordi vi fikk 9,3 mill.kr. mer i tilskudd fra havbruksfondet, og ca. 2 mill.kr. mer i tilskudd flyktninger.

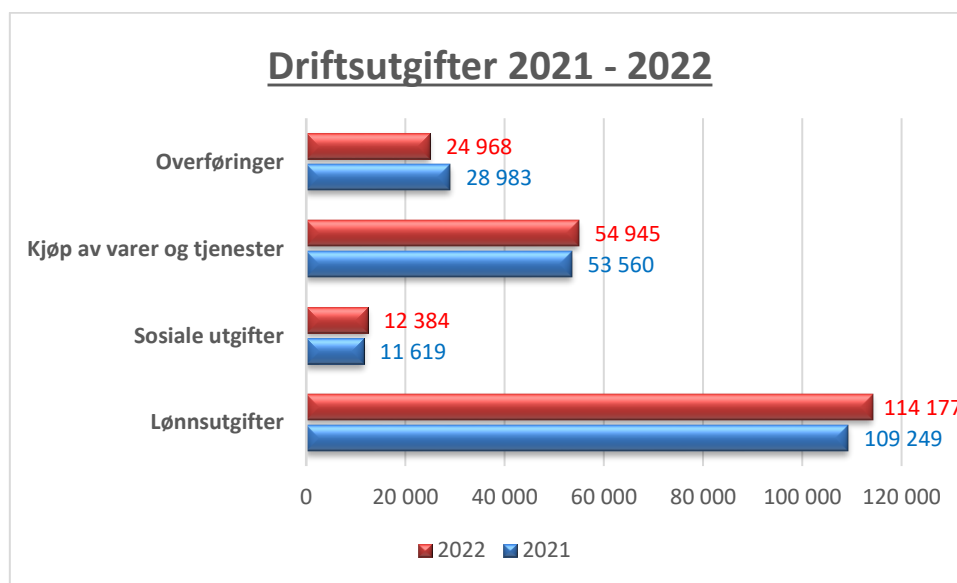
Overføring og tilskudd fra andre er momskompensasjon, sykepengerefusjon, refusjoner fra staten, samt avdrag nærings- og fiskerifondslån. Vi har fått inn 10 mill.kr. mer enn budsjettet. Momskompensasjon er 4 mill.kr. høyere enn budsjettet, men det er tilsvarende på utgiftssiden. Vi har fått inn 2,1 mill.kr. mer i sykepenger (må ses i sammenheng med lønnsutgiftene), ca. 4 mill.kr.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

mer i refusjon fra staten/fylket. Dette er tilskudd til rus-og psykiatri, tilskudd legetjenesten og ressurskrevende brukere.

Salgs- og leieinntekter er ca. 2,2 mill. kr. høyere enn budsjettet. Avviket skyldes ca. kr. 500 000,- i høyere husleieinntekt, og årsaken er at det er inntektsført 1 måned for mye i 2022, noe som vil medføre mindre inntekter i 2023 i samme størrelsesorden. Økt vannavgift med ca. 870 000,- fra vannmålere. og økt inntekt kommunale veier på 1,4 mill.kr. Vi utfører sommervedlikehold og brøyting for fylkeskommunen. I 2022 måtte vi kreditere en faktura vi sendte ut i 2021 på ca. kr. 500 000,-, så i stedet for at det er budsjettet med kr. 400 000,- i inntekt, så ble det kr. 330 000,- i utgift.

Driftsutgifter

Tall i 1000 kr

Totale driftsutgifter var om lag 206,5 mill.kr. i 2022 (uten avskrivninger). Dette er en økning på 3 mill.kr. fra 2021 eller 1,5 %.

Lønn inkl. sosiale utgifter er ca. 1,7 mill.kr. høyere enn budsjett, og det må sees i sammenheng med mer i sykepengerefusjon (inntekt), samt vakanser som utløser overtid, da man ikke har vikarer å sette inn. Lønnsutgiftene inkl. sosiale utgifter utgjør ca. 61,3 % av kommunens driftsutgifter (eks. avskr.) i 2022 (59,4 % i 2021).

Kjøp av varer og tjenester er 4,7 mill.kr. over budsjett, og det skyldes økte utgifter renholdsmateriell, innleie av legevikarer, driftsutgifter biler, vedlikehold kommunale boliger, innkjøp av grus, utgifter med vintervedlikehold veier for fylket, Norsk helsenett og forsikringer.

Overføringer og tilskudd til andre er kr. 623 000. lavere enn budsjett. Det er utbetalt 3,6 mill.kr. mindre enn budsjett vedr. fiberutbygging, økonomisk sosialhjelp er kr. 890 000,- lavere enn budsjett, tilskudd til flytebyggeløsning Trollbukt på 1,5 mill.kr. er ikke utbetalt og tapsavsetning 2022 ble kr. 300 000,- lavere enn budsjettet. Momskompensasjon er 4 mill.kr. høyere, jfr. inntekter og likviditetslån til Stiftelsen Foldal måtte føres som utgift kr. 750 000,-. I tillegg måtte vi overføre til annen kommune kr. 920 000,- vedr. bosetting.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

7. Finans

I henhold til finansreglementet vedtatt i sak 31/22 skal det ved årets slutt legges frem en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Likviditet

Kommunen har all ledig likviditet plassert i bank.

	31.12.	30.08.	30.04.	01.01.
Likviditet hittil i år:				
Saldo hovedbankforbindelse	60 063 772	48 477 688	35 027 058	36 045 566
Saldo andre bankforbindelser	51 408 755	50 785 927	50 625 354	50 517 644
Samlet kortsiktig likviditet	111 472 526	99 263 614	85 652 412	86 563 210
Avkastning kortsiktig likviditet:				
Avkastning hovedbankforbindelse	1 013 743	248 291	82 532	-
Avkastning annen bankforbindelse	891 111	268 283	107 710	-
Avkastning totalt	1 904 854	516 574	190 242	-
Innskudd med tidsbinding	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

Likviditeten vurderes som tilfredsstillende og avkastningen på innskuddslikviditet vurderes også som tilfredsstillende ut i fra rådende markedsforhold, og de mulighetene som finansreglementet gir til å disponere ledig likviditet. Vi har 46,12 % av likviditeten stående i KLP-Banken, da renten er litt bedre der.

Gjeld

I henhold til finansreglementet pkt. 3.3. skal kommunen ha minimum 25 % av gjeldsporteføljen på fastrente.

I 2022 har 27,49 % av den låneporteføljen vi betjener fastrente. Dersom vi får 1 % renteøkning på lånene uten binding (uten startlån og «havnelån»), så vil det bety ca. 2,4 mill.kr. i økte renteutgifter pr. år, og det er over 1 mill.kr. mer enn pr. 31.12.21. Grunnen til det er at langsiktig lånegjeld er økt, samt at andelen av låneporteføljen som har fastrente er lavere.

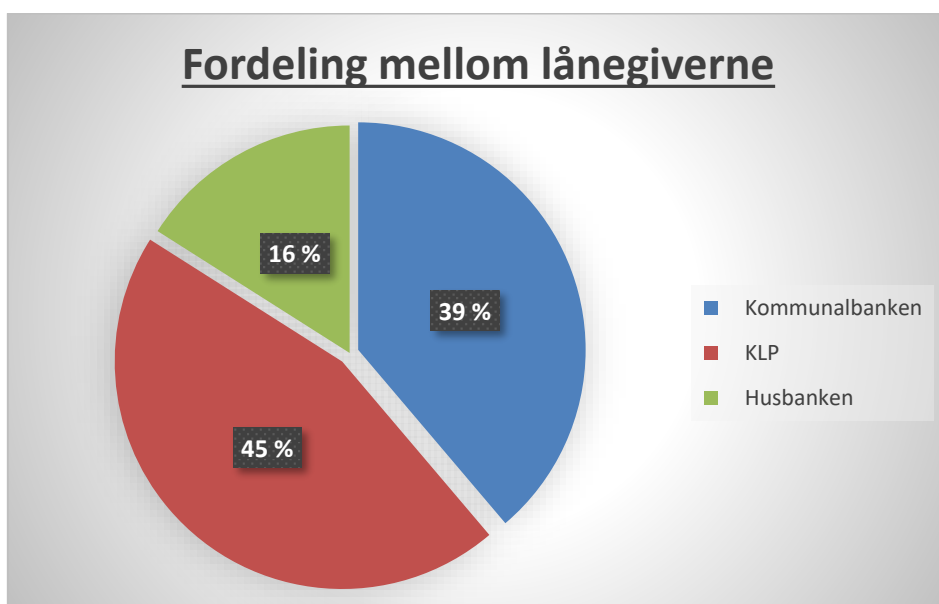
Norges Bank hadde 6 økninger av styringsrenten i 2022, og styringsrenten økte fra 0,5 % 01.01.22 og til 2,75 % 31.12.22. Lebesby kommune har et rentefond (disposisjonsfond) som kan benyttes dersom det er vanskelig å finne dekning for økte renteutgifter.

Nye låneopptak 2022:

- Husbanken (videreformidling) kr. 4 000 000,-
- KLP Kommunekreditt kr. 64 725 000,-
- Totalt **kr. 68 725 000,-**

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

	31.12.	30.08.	30.04.	01.01.
<i>Sammensetning av lån:</i>				
Kommunalbanken	122 394 671	127 939 729	129 183 659	132 237 029
KLP	142 614 278	112 002 480	81 924 570	82 893 033
Husbanken	50 480 150	51 463 869	52 030 900	49 718 329
Samlet langsiktig gjeld	315 489 099	291 406 078	263 139 129	264 848 391
<i>Rentebetingelser:</i>				
Lån med flytende rente	242 712 455	216 862 364	177 370 371	178 057 273
Lån med fast rente	72 776 644	74 543 714	85 768 758	86 791 118
Andel fast rente	27,49 %	31,11 %	40,65 %	40,39 %
Belastet renteutgift fra 01.01. til	6 541 587	2 984 057	1 348 785	-
<i>Andre parametre:</i>				
Største enkelt lån i porteføljen	64 725 000	50 484 204	51 570 204	52 113 204
Vektet gjennomsnittrente i prosent	3,29 %	2,27 %	1,97 %	1,64 %

Langsiktig lånegjeld er økt med ca. 50,6 mill.kr. fra 2021 til 2022. Lån til videreutlån (Husbanken) økte med ca. kr. 762 000,-, mens annen lånegjeld økte med ca. 49,9 mill.kr. Vi har betalt 18,1 mill.kr. i avdrag. Det optimale er at betalte avdrag på lån er høyere enn nye låneopptak pr. år, for da vil lånegjelden reduseres. Men vi har store investeringsprosjekter som ligger i økonomiplanen, og det betyr at lånegjelden vil øke, og en større andel av driftsinntektene vil bindes opp til kapitalutgifter i årene fremover.

8. Likestilling og mangfold

Kommunen er pålagt å redegjøre for likestilling og mangfold, og for tiltak som er iverksatt og/eller planlagt iverksatt. Kommunen skal også arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling og mot diskriminering innen egen virksomhet. Det er viktig å sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kulturell bakgrunn, seksuell legning m.m.

Kommunen har kjønnsnøytrale rutiner. Dette praktiseres ved alle deler av arbeidsgiverfunksjonen som stillingsutlysninger, lønns- og arbeidsvilkår, kompetanseutviklingsmuligheter, permisjonsmuligheter og sykefraværsoppfølging.

Lebesby kommune har i likhet med de fleste andre kommuner, et stort flertall av kvinnelige ansatte. Dette skyldes at kommunes virksomhet i stor grad består av kvinnedominerte yrker, spesielt innenfor helse- og omsorgstjenesten. Vi har ansatte med ulike minoritets- og/eller innvandrerbakgrunn.

Vi har 161 årsverk i kommunen, og herav er 111 kvinner og 50 menn.

9. Etikk

Målet med etiske retningslinjer er å skape en felles plattform for kommunen. Etiske retningslinjer sier noe om hvilken etisk standard organisasjonen vil ha og hvilke handlinger som ikke aksepteres.

En høy etisk standard i kommunal virksomhet legger grunnlaget for tillit fra innbyggerne.

Kommunen har utarbeidet etiske retningslinjer, og disse er gjennomgått i avdelingene. De etiske retningslinjene ble vedtatt i administrasjonsutvalget 06.06.16. Det var planlagt en gjennomgang av disse i 2021 og 2022, men det ble av ulike årsaker ikke gjennomført. Dette vil komme sammen med revidering av personalpolitiske retningslinjer, og skal fremmes for kommunestyret i 2023.

10. Internkontroll

I tråd med kommuneloven § 25-2 skal rådmannen rapportere en gang i året på internkontroll. Det gjøres gjennom eget punkt i årsberetningen.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Vi har ikke et samlet system for internkontroll, men vi har mange elementer med i kommunens styringssystem. På overordnet nivå har vi planer og budsjett og et system for rapportering. Vi har på plass delegeringer, reglementer og en rekke felles maler og skjemaer. Vi har på noen områder avviksrapporteringer, men heller ikke i et enhetlig system for dette. Nevner noen av de viktige elementene i vårt internkontrollarbeid.

- Delegasjonsreglement
- Økonomireglement

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

- Økonomiplan
- Personalreglementer
- Kommuneplan med handlingsdel (i økonomiplanen)
- Finansreglement

Det er etablert reglementer, rutiner og prosedyrer for økonomistyringen og finansforvaltningen herunder rutiner for attestasjon, anvising av lønn, reiseregninger, timelister og fakturaer samt utbetaling av disse i bank.

Det finnes videre en rekke planer, rutiner og prosedyrer i avdelingene.

Det krever endel arbeid for å få etablert et enhetlig og velfungerende internkontrollsystem. Vi har på disse områdene som nevnt en vei å gå og rådmannen har hatt dette som tema i ledergruppen.

Rapportering på Statlige tilsyn i 2022

1)Tilsyn med kommunal beredskapsplikt

Statsforvalterens hovedinntrykk fra tilsynet med kommunal beredskapsplikt i Lebesby kommune er at kommunen jobber godt med samfunnssikkerhet og beredskap. Store deler av kommunens beredskapsplanverk er oppdatert. I intervjuene til tilsynet fremstår deltakerne i kriseledelsen trygge i sine roller og motiverte for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Lebesby kommune.

Kommunen har kommet langt i å integrere samfunnssikkerhet og beredskap i sitt helhetlige plansystem, der det er sammenheng mellom det kommune planarbeidet og arbeidet med kommunal beredskapsplikt. Praksisen med bruk av ROS-analyser når nye risikomomenter oppstår fremstår også som et godt tiltak for at kommunen skal kunne jobbe proaktivt med samfunnssikkerhet og beredskap.

Statsforvalteren fant kun et avvik på tilsynet. Lebesby kommune mangler et system for opplæring. I tillegg 4 merknader med forslag til forbedringspunkter.

- **Endelig rapport fra Statsforvalteren er ikke mottatt når denne årsberetningen skrives**

11. Sykefravær

Lebesby kommune har vært IA-bedrift siden 2006. IA er forkortelsen for «et inkluderende arbeidsliv», og stammer fra intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, som er inngått mellom partene i arbeidslivet og regjeringen.

Avtalens hovedmål er å gi plass til alle som kan og vil arbeide, og i tillegg har Lebesby kommune følgende mål:

1. Sykefravær skal ned til 5,8 %.
2. Antall IA-plasser skal være 8 (dette er plasser som kan stilles til NAV sin disposisjon for å gi blant annet arbeidstrening).
3. Stimulere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid.

Årsberetning 2022 – Lebesby kommune

Fra 2019 gjelder IA hele arbeidslivet, og det er satt to nasjonale målsetninger. Sykefraværet skal reduseres med 10 % sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018 og frafallet skal reduseres.

Vi har tatt ut statistikk i lønssystemet som inneholder både legemeldte sykefravær og egenmelding.

	2022	2021	2020	2019	2018
1. kvartal	10,0 %	8,1 %	7,4 %	6,3 %	5,7 %
2. kvartal	7,7 %	7,7 %	5,0 %	5,1 %	6,2 %
3. kvartal	6,1 %	5,6 %	5,4 %	4,6 %	5,0 %
4. kvartal	8,5 %	7,7 %	8,1 %	5,9 %	5,4 %
Hele året	8,1 %	7,3 %	6,5 %	5,5 %	5,6 %

Sykefraværet i Lebesby kommune har økt med 0,8 % fra 2021, og det har bare gått opp siden 2019. Dette er ikke ønsket utvikling, og det bør gjøres noen vurderinger på hvorfor det er blitt sånn.

Kjøllefjord, den 20.03.23

Harald Larssen
rådmann